Anul al 54-lea 8 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 8 Pagini Nr. 260 Marţi 21 Septembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

O problemă care cere rezolvare

Ministerul educaţiunii naţionale a trimis un ordin circular tutulor şcoalelor, cu prilejul redeschiderii lor.

Prin acel ordin se interzice recomandarea unor anumiţi furnisori de cărţi, rechizite, echipament, lăsându-se libere preferinţele elevilor şi părinţilor.

Oare această măsură va avea mai multă eficacitate decât cele luate împotriva speculei, care îşi urmează funcţiunea deplorabilă sub cartoanele, purtând circularile ministerului industriei şi comerţului şi preţurile afişate?

Năravurile înrădăcinate, mai ales când produc câştiguri pe cât de uşoare, pe atât de mari, nu se dau bătute fără sforţări generale şi stăruitoare. Procese-verbale de contravenţie şi sancţiuni judecătoreşti în cazuri infime şi ca număr şi ca importanţă faţă de masa abuzurilor, nu vor isbuti niciodată să le stârpească.

In chestiunea concentrărilor elevilor în anumite locuri de desfacere a cărţilor, a rechizitelor de şcoală şi a uniformelor, trebue să se aplice măsura recentă contra tutulor manifestaţiunilor acestei deprinderi, — urâtă prin interesele materiale din care decurge, păgubitoare pentru ceilalţi comercianţi, în raport direct cu foloasele ilicite produse celor avantajaţi.

In adevăr, contrângerea părinţilor şi elevilor de a cumpăra exclusiv dela anumite firme, este exercitată în diferite chipuri.

Astfel, la unele şcoale indicaţia era făcută în scris, chiar afişată. La altele, ea avea caracter verbal, dar destul de pătrunzător şi de persistent, ca să asigure atingerea scopului urmărit.

Când autorii acestui abuz cronic voiau să-şi ascundă răspunderea, recomandarea se făcea prin personalul de cancelarie sau de serviciu, a cărui înrâurire asupra şcolarilor este în deobşte cunoscută. In sfârşit — deşi variantele răului nu sunt nici odată limitate — reprezentanţii furnisorilor acreditaţi cu monopolul se postau la porţile şcoalelor, desfăşurând seducţiunea comisionarilor hotelurilor asupra călătorilor la eşirile din gări.

Dar a împiedica vechea silnicie numai din punctul de vedere al inexistenţei unei indicaţiuni oficiale a şcoalei, fără a întinde reprimarea şi la celelalte forme ale sale, înseamnează a reacţiona numai în abstract, nu şi în concret. Cu atât mai mult când este ştiut că imaginaţia abuzivilor este prea fecundă ca să nu găsească paratrăznete împotriva celor mai ameninţătoare fulgere.

Concluzia: pentru ministerul educaţiunii naţionale este o chestiune de prestigiu ca ordinul său să nu fie eludat în total sau în parte; pentru comerţ este o chestiune de dreptate ca favorizările de altă dată să înceteze şi în fapt, nu numai pe hârtie; iar din punct de vedere românesc, înlăurarea acelor preferinţe interesate se impune cu atât mai mult, cu cât profitorii sunt de cele mai multe ori acaparatori străini de neamul nostru.

Autorităţile şcolare superioare au nu numai putinţa dar şi datoria să supravegheze de aproape şi pretutindeni felul în care se aplică dispoziţia ministerului şi să exercite sancţiuni riguroase împotriva contravenienţilor de orice categorie.

Numai aşa şi numai atunci, se va putea spune că năravul din fire are totuşi lecuire.

Reacţiunea franceză contra străinilor indezirabili

—oxo—

Presa dă alarmă

Precum am prevăzut, reacţiunea împotriva străinilor indezirabili nu putea să întârzie nici în Franţa „umanitaristă".

După cunoscutele declaraţii de zilele trecute ale primului ministru francez, d. Chautemps, subliniem acum atitudinea luată de diferite ziare franceze împotriva străinilor.

Astfel, „La République", *după ce face o recapitulare a gravelor violenţe pe cari imigranţii spanioli şi le-au permis în cursul lunii August asupra francezilor ospitalieri, adaugă:*

„Şi noi suntem aproape tot aşa de vinovaţi ca ei; este momentul să facem mea culpa: noi singuri în Europa am primit pe străini fără control; n'am căutat să oprim valul; sunt astăzi aproape 150 mii de străini la Paris şi 250 mii în imprejurimi; ori, tocmai pe aceştia i-am văzut în stradă în ceasurile cele mai tulburi; la Clichy ei erau mai numeroşi chiar decât francezii. Ei sunt în adevăr, autorii monstruoaselor atentate dela l'Etoile.

Să adăpostim, sub pretext de ospitalitate, refugiaţi politici, înţelegem; dar suntem în drept să cerem ruşilor albi, trotzkiştilor, germanilor, italienilor sau spaniolilor roşii, ca şi croaţilor sau galiţienilor refugiaţi la noi, să renunţe formal la orice activitate politică. Iar dacă ei se comportă altfel, avem datoria să dăm prefecturii de poliţie sau siguranţei generale, puterile necesare pentru a-i expulza în 24 de ore.

Nu mai e nici un ceas de pierdut pentru a începe epuraţia Franţei".

L'Oeuvre, *scrie deasemenea:*

„Asupra acestui punct suntem de acord cu „Journal des Débats": E timpul să ne ocupăm în mod serios de străinii indezirabili, insuficient „filtraţi" la frontierele noastre.

De acord deasemenea, când „Journal des Débats" adaugă că „E uşor propagandei revoluţionare să găsească printre aceştia elementele de cari are nevoe pentru o lovitură periculoasă".

Fapt este că la Paris şi în împrejurimi se numără pe puţin 100 de mii de italieni, 60 de mii polonezi, 40 de mii ruşi, 30 mii spanioli, toţi prevăzuţi cu „hârtii" în toată regula. Dar afară de aceştia, câţi mai sunt în mod neregulat? Câţi alţii intraţi fără paşaport sau reveniţi în ciuda unei hotăriri de expulzare? Câţi dubioşi cari s'au strecurat prin favoarea facilităţilor de turism? Poliţia socoteşte, se pare, că o sută de mii de persoane se sustrag în momentul de faţă oricărui fel de control! Trebue să mărturisim că e o cifră.

Dar ce face poliţia?

Ea ne asigură că face ceeace poate, în măsura în care nu e depăşită... Şi poate se va recunoaşte că în multe cazuri, pedepsele hotărîte de tribunale pentru delictele de acest fel sunt pur şi simplu derizorii.

In „Petit Bleu", *d. Marsilly scrie:*

„Nu s'a spus totul când dinamitarzii au fost calificaţi drept agenţi ai străinătăţii, nici chiar când acest epitet le e decernat de oamenii cari, la noi, execută consemnele concepute de Rusia Sovietică şi impuse de un organism internaţional. Este o tactică comodă de a amesteca cărţile, de a evita responsabilităţile şi de a exploata, în vederea prelungirii dezordinii agravând-o, un act care riscă să se întoarcă împotriva instigatorilor săi.

Să fie în Franţa agenţi ai străinătăţii, e foarte posibil. Dar un lucru e sigur: că într'insa locuiesc o sumedenie de străini, cari sunt sau pot fi mâine agenţii bineveniţi ai dezordinii, anarhiei şi revoluţiei".

Cum s'ar putea lega responsabilitatea ultimilor miniştri cu incuria stăruitoare care a permis această invaziune ce reaminteşte tuturor istoricilor infiltraţiile masive cari s'au văzut din secolul al IV-lea, pregătind pe pământul nostru invaziunile armate ale barbarilor? — se întreabă „Action Francaise". Nu sunt încă şase luni de când cetăţeanul Rucart, pe atunci ministru al justiţiei în cabinetul Blum-Chautemps, astăzi ministru al sănătăţii publice în cabinetul Chautemps-Blum, se lăuda într'un discurs oficial de a fi deschis larg porţile şi de a acorda naturalizări timpurii, la zeci de mii de străini.

Câţi revoluţionari instalaţi în acest fel la noi, tot atâtea voturi asigurate pentru alegeri Frontului popular".

Iar d. Leon Bailby scrie în ziarul său „Le Jour":

„E sigur că pentru Komintern, pentru agenţii lui Stalin, mobilizarea revoluţionară este în întârziere la noi, faţă de programul fixat de Moscova. Războiul din Spania se va sfârşi rău. Germania şi Italia ridică tonul cruciadei lor antibolşeviste. In sfârşit, în Franţa, cel de al doilea guvern al Frontului popular este ameninţat să cadă pentru că el nu va fi reuşit mai bine decât predecesorul său.

Că de atunci Rusia s'o fi decis să bruscheze evenimentele, poate fi adevărat. Ocupări de uzine, revendicări de urcări de salarii, tulburări sociale, toate acestea se orchestrează sub ochii noştri. Chiar în clipa când bomba exploda la sediul confederaţiei generale patriotice franceze, preşedintele său era acuzat de ziarul Sovietelor din Franţa că se ridică „împotriva păcii sociale" şi că „se opune, prin provocările sale, ocupării uzinelor".

Iată aşa dar, cum presa franceză oglindeşte începutul reacţiunii care se desemnează şi acolo, împotriva străinilor cari se aşează nepoftiţi la masă şi ameninţă serios pe bietele gazde, la ele acasă.

O coloană de aprovizionare, care transportă alimente şi muniţii, întrebuinţând catâri, în regiunea muntoasă din provincia Leon, unde naţionaliştii spanioli înaintau metodic spre Asturii

Constatările şi sfaturile generalului Weygand

O broşură recent apărută la Paris, sub titlul: „Cum să creştem pe copiii noştri", semnată de generalul Weygand, membru al Academiei franceze, nu este, după cum s'ar presupune, un manual, sau un curs de educaţie fizică şi morală a tineretului în vederea consolidării familiei.

Autorul acestei broşuri, strălucit militar, care şi-a înscris numele în istoria războiului mondial alături de numele marilor comandanţi ce au contribuit la victoria comună a aliaţilor şi eminent scriitor, este preocupat de starea de spirit a tinerei generaţii în strânsă legătură cu apărarea naţională. Unul dintre scriitorii cei mai reputaţi ai Angliei, d. Claudesley Brereton, a scris şi el acum câţiva ani un studiu asupra generaţiei prezente engleze, în care a dezvăluit starea sa de spirit: Tineretul impută generaţiei precedente că ea n'a ştiut să împedice războiul şi nici să-i culeagă toate roadele. De aci s'a creat acea stare de nemulţumire, de neîncredere şi de scădere a principiului autorităţii, ce se traduce printr'o nepăsare generală faţă de tradiţii, credinţe religioase, morală, convenţii sociale, disciplină şi ordine, la care se adaugă voinţa sa de a face tabula rasa din civilizaţia actuală, fără să precizeze cu ce ar putea fi ea înlocuită...

In Franţa, deasemenea, generalul Weygand constată o stare de spirit a tineretului, ce nu poate fi menţinută, mai cu seamă când în alte ţări europene i se opune o altă stare de spirit.

Pe când în Germania, după războiul dezastruos pentru orgoliul şi ambiţiile sale cuceritoare şi dominatoare, s'a remarcat psihoza disperării în tineretul universitar, după instaurarea regimului hitlerist s'a creat altă stare de spirit, caracteristică printr'o pronunţată disciplinare a voinţei şi printr'o încredere, chiar exagerată, dar mereu întreţinută şi reînoită, în forţele morale şi creatoare.

In Italia, acelaş fenomen s'a înregistrat: o mare depresiune morală după război, o viguroasă redresare şi refacere spirituală, după instaurarea regimului fascist. Fireşte, că aceste stări de spirit ce s'au produs, după război, în diferite ţări, au influenţat viaţa socială şi familială, având repercusiuni în ordinea morală, culturală şi economică.

Trecând în revistă aceste manifestări şi stăruind, în deosebi, asupra efectelor lor asupra capacităţii de rezistenţă şi de pregătire a naţiunilor, în vederea unor eventuale războaie, generalul Weygand aminteşte legea istoriei, după care izbânda moleşeşte naţiunile pe când dezamăgirile, încercările grele şi înfrângerile, le întăresc.

Ea s'a afirmat încă odată în epoca noastră: după eroica lor rezistenţă, după sacrificiile sângeroase ce le-au făcut, naţiunile învingătoare şi oarecum satisfăcute au crezut şi cred că pot păstra, fără alte sforţări şi sacrificii, cele ce au câştigat, legănându-se în marea iluzie a pacifismului.

Ele au revenit la uşuratecele şi periculoasele iluziuni dinainte de 1914, graţie noilor instituţii internaţionale şi a dezarmării, ca şi când războiul ar fi ajuns imposibil să se dezlănţue, iar lumea ar fi guvernată numai de filosofi ce se conduc după principiile raţiunii pure.

Generalul Weygand constată deşertăciunea acestor iluziuni şi pericolul ce-l prezintă ele pentru generaţia tânără şi naţiunile din care fac parte, când „prea multe ţări trăesc într'o constantă stare de mobilizare, de constrângere morală şi materială, pentru ca o explozie să nu fie întrevăzută".

In faţa acestei situaţii, ar fi îndrăzneţ să se afirme, ca naţiunile ce sunt înşelate de propriile lor iluzii pacifiste şi pacificatoare, să poată suferi o asemenea zguduire, fără să se clatine, sau să o prevină prin afirmarea puternică a forţelor lor morale şi materiale.

Iată pentru ce se impune în aceste vremuri — după înţeleptele consilii ale generalului Weygand — o educaţie a tineretului, care să creeze starea de spirit sănătoasă şi o politică realistă şi constructivă în cadrul intereselor apărării naţionale.

SCRISORI DIN PARIS

Terorismul la Paris

de RENE SAIVE

Paris, Septembrie

Sâmbătă 11 Septembrie, la orele 22, două formidabile explozii sguduiau cartierul „l'Etoile". Se ştie despre ce e vorba: două imobile parisiene, aparţinând sindicatelor patronale, săriseră în aer, unul în strada Boissière şi celălalt în str. Presbourg. Imediat mulţimea năvăli la locul dezastrului. Din dărâmături se scoaseră, în str. Presbourg, două cadavre, cadavrele celor doi agenţi de poliţie. Ce se petrecuse? Ce se petrecea?...

Ce se petrecuse, se află fără întârziere.

Pela orele 18, un om îmbrăcat cu o salopetă albastră şi ducând o lădiţă de lemn alb, se prezentase la nr. 4 din str. Presbourg, sediul Confederaţiei generale a patronatului francez. Portarul, fără să bănuiască nimic, luase lădiţa şi o pusese în camera sa. Un sfert de oră după aceea, un om îmbrăcat cu o bluză albă, se prezentase la nr. 45 din str. Boissière, — Grupul industriilor metalurgice din regiunea parisiană. Şi el, deasemenea, ducea o lădiţă de lemn alb pe care o dete portarului. După câteva ore, la interval de câteva minute, se produceau, cele două explozii. In str. Boissière, tot interiorul imobilului sbura în bucăţele; casa se golea de podele şi de pereţi. In str. Presbourg, aripa dreaptă a clădirii se prăbuşea în stradă, îngropând sub dărâmături pe cele două nenorocite victime.

Iată faptele. Ele sunt singurele ce se cunosc până azi.

Chiar de a doua zi după îndoitul atentat, opinia se împărţea în două tabere. Pe când presa din dreapta acuza, mai mult sau mai puţin direct, organizaţiile extremiste ale clasei lucrătoare, sau mai bine zis ale Frontului Popular, presa din stânga striga că e o provocare patronală. „Le People", organ oficial al S. J. T. ziarul d-lui M. Touhaux tipărea chiar acest titlul îndrăzneţ şi desminţit în urmă, în mod public: „Era ştiut că marele patronat nu va da înapoi dela nimic. O îndoită explozie dărâmă imobile aparţinând sindicatelor patronale". Dar acuzaţia ziarului Frontului popular era atât de neverosimilă, atât de ridicolă, încât foarte repede se renunţă la ea. Frontul popular atacă atunci statele fasciste...

Intre timp, se stabilise un punct: explozibilul de care criminalul sau criminalii se serviseră, era tolita. Dar tolita, un explosibil cu o putere extraordinară de distrugere, aproape nu se găseşte în Franţa. Ea nu se fabrică decât în cantităţi strict limitate în arsenale, sub controlul statului. Dimpotrivă, tolita se întrebuinţează în mod curent în Germania şi în Spania.

Poliţia franceză păru atunci că se găseşte într'o supărătoare încurcătură. Activitatea ei fu înconjurată de mister. Totuş, se află că detectivii, credincioşi emuli ai lui Sherlock Holmes, făceau reflexii, comparaţii şi poate chiar şi deducţii. Poliţia credea, — cel puţin aşa s'ar putea presupune, — că era vorba de o crimă anarhistă. Astăzi încă, aceasta e teza care pare cea mai admisibilă. Pentru ce?

După cum a amintit în mod foarte oportun d. Yves Dautun, în „Le Petit Parisien", aceasta n'ar fi prima dată când anarhiştii ar opera în Franţa. La 7 Martie trecut, la orele 6 dim., în gara Cerbère, adică la frontiera franco-spaniolă, o bombă exploda într'un vagon goi al rapidului de Paris. Pe locul atentatului, un om putuse fi identificat: Jean Sallès, anarhist bine cunoscut de poliţie. Jean Sallès e arestat la Perpignan, dar, fireşte, el îşi proclamă nevinovăţia. Intre timp, se descoperă, la Perpignan, alte două bombe, una la consulatul spaniol, cealaltă, în râul Têt.

La 7 Iunie, tot la Cerbère, controlul internaţional confiscă 30 de tone dintr'un lichid misterios. Untdelemn, spun expeditorii. Anchetă. Analiză. Nu e untdelemn, ci, din întâmplare, e tolită.

La 8 August, opt avioane americane îşi iau sborul dela Toussous-le-Noble, îndreptându-se spre Toulouse. Din cele opt aparate, şase dispar pe drum: două se prăbuşesc din motive necunoscute şi patru dispar literalmente în văzduh. Dar mai sunt încă opt avioane americane la Toussous le-Noble. Ele sunt supraveghiate. Sunt păzite de armată zi şi noapte. Dar în noaptea de 28—29 August, trei din aceste avioane iau deodată foc, şi sunt complet distruse. Pe rămăşiţele lor, anchetatorii găsesc urme de tolită. La 26 August, în sfârşit, la Villeneuve-sous-Lot nişte hangare de aviaţie iau foc fără niciun motiv aparent. La locul incendiului, poliţia descoperă bombe analoage ca acelea dela Cerbère şi Perpignan.

Această serie de atentate cu tolită e, desigur, foarte îngrijorătoare. Origina ei nu e îndoelnică: ea e totodată anarhistă şi străină. Să fie oare aceasta, seria care continuă în str. Boissière şi în str. Presbourg? Aceasta e chestiunea.

Mărturiile culese de către poliţia parisiană nu par să fi adus mare lumină. S'a rostit un nume: numele lui Tamburini, anarhist italian, locuind în Franţa de mai mulţi ani. Tamburini a fost arestat în apropiere de Toulouse. Poliţia credea că el se găsea la Paris la 11 Septembrie. Dar Tamburini aduse alibiuri impecabile. Acum sunt căutaţi în Nord anarhişti spanioli. Conform formulei obişnuite, ancheta îşi urmează cursul. S'au promis 100.000 franci aceluia care va ajuta să se descopere teroriştii.

Şi acum, să terminăm cu o poveste veselă: Poliţia a descoperit existenţa, la Paris, a unei organizaţii de extrema dreaptă. Membrii acestei organizaţii se numesc „les cagoulards" (purtătorii de glugi); fără îndoială că poartă glugi, asemenea membrilor Ku-Klux-Khan-ului. In lipsă de anarhişti spanioli, poliţiştii au arestat patru dintre aceşti nenorociţi cagoularzi, confiscându-le depozitul de arme: două puşti mitraliere, o mică mitralieră, 17 lădiţe cu grenate, trei litri de ulei de ricină... un obuz 75! Acestea, cel puţin, sunt mai franţuzeşti decât bombele de tolită.

RENÉ SAIVE

—oxo○oxo—

„Acţiunea de curăţire" din Rusia continuă

Un preşedinte de republică şi un guvern întreg, puşi sub acuzaţie

Londra, 18 (Radio Central). — *„Daily Telegraph" anunţă din Moscova că „acţiunea de curăţire" continuă pe tot teritoriul Rusiei Sovietice.*

Astfel, în republica başkirilor, au fost puşi sub acuzaţie, pentru înstrăinarea averii statului, preşedintele acestei republici, anume Tairov, primul ministru, vicepreşedintele consiliului, mai mulţi miniştri precum şi numeroşi inalţi demnitari.

Cele mai grave acuzaţii sunt îndreptate împotriva ministrului agriculturii, care a delapidat mai multe sute de mii de ruble şi s'a dedat la acte de sabotaj, care au provocat moartea a 20% a oilor din turmele statului.

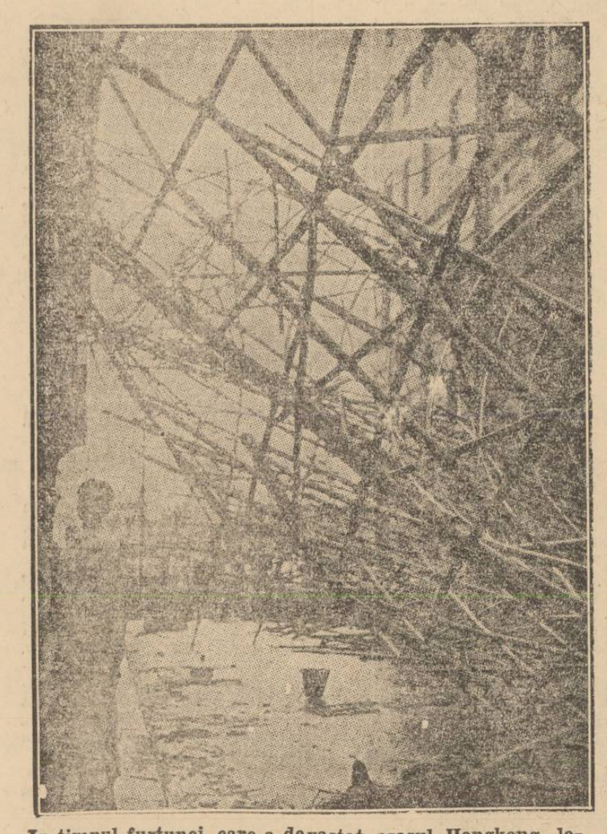

In timpul furtunei, care a devastat oraşul Hongkong, locuinţele din lemn de bambus erau jucăria vântului, care le-a smuls, aruncându-le la mari distanţe, pe străzile oraşului.

Speranţele adversarilor

—XOX—

Bine înţeles, ale adversarilor mişcării naţionale şi ale scopurilor urmărite prin această mişcare.

E adevărat că atunci când porneşti la o luptă, îţi întemeiezi sorţii de izbândă pe propriile tale forţe şi pe dreptatea cauzei pentru care lupţi, iar nu pe slăbiciunea reală ori numai aparentă a adversarului.

Ceeace ţinem să lămurim în rândurile de faţă, nu este cercetarea părţilor slabe ale adversarilor, ci părţile slabe pe cari ei le văd sau le presupun în mişcarea naţională şi în luptătorii pentru izbânda mişcării naţionale.

De aceste părţi slabe îşi leagă ei speranţa că mişcarea dezlănţuită se va potoli fără rezultate pozitive şi că, prin urmare, lucrurile vor continua să fie aşa cum au fost până acum.

Adversarii mişcării naţionale contează în primul rând pe lipsa de stăruinţă a românului în a duce până la sfârşit o operă începută. Evident, românul este un entuziast şi — virtute comună neolatinilor — capabil de gesturi şi atitudini de altruism.

E un entuziast şi un altruist, însă oboseşte şi se plictiseşte repede. Nu credem oare unii despre alţii că suntem „foc de paie"?

Aşa dar, de această lipsă de perseverenţă a românilor sunt legate, în bună parte, speranţele adversarilor mişcării naţionale. Îşi zic în gând că şi curentul nationalist este un fel de modă trecătoare şi că, după o scurgere de timp, va slăbi, sfârşind prin a se stinge cu desăvârşire.

Fără îndoială că, cel puţin de rândul acesta, se înşală, deoarece înţeleg greşit caracterul şi raţiunea de a fi a mişcării naţionale. Mişcarea naţională nu urmăreşte izbânda unor idei teoretice împotriva altor idei teoretice, ci, izvorită din realităţi dureroase, ea este exclusiv în slujba acestor realităţi.

Care sunt ele?

Se cunosc foarte bine.

Ele constau în adevărul care nu poate să fie tăgăduit, că dacă lucrurile ar fi lăsate să meargă aşa cum mergeau până acum, nu e îndepărtată vremea când românii vor ajunge străini în propria lor ţară, sau, mai exact, vor ajunge slugi la străini, cari vor stăpâni toate bogăţiile ţării.

Mişcarea naţională este, prin urmare, lupta românului pentru dreptul la viaţă şi pentru dreptul tot atât de legitim de a fi stăpân acasă la el. La baza ei nu stă sentimentul de patimă şi ură, nu pornirea spre distrugerea altora, ci hotărîrea de a nu ne lăsa copleşiţi şi distruşi de alţii. Câtă vreme această primejdie de copleşire şi distrugere nu va fi înlăturată, lupta pentru înfăptuirea primatului naţional nu va înceta, nici nu va slăbi măcar.

Aşa fiind, nimic mai zadarnic decât speranţa că românul fiind cam „foc de pae", se va opri la jumătatea drumului.

Adversarii mişcării naţionale mai leagă speranţa şi de lipsa de solidaritate a românilor, divizaţi în partide politice, cari duc între ele o luptă de nimicire reciprocă.

Asupra acestui punct sunt de făcut două observaţii. Prima că se exagerează repercusiunea ce au în massele poporului polemicile cu caracter de partid, duse pe calea presei sau pe cale de discursuri şi declaraţii între purtătorii de cuvânt ai diferitelor partide politice. Opinia noastră publică, oricât ar fi ea de puţin formată şi matură, are totuşi discernământul necesar ca să nu ia în tragic învinuirile ce-şi aruncă unii altora fruntaşii vieţii politice.

Ea ştie că astfel de învinuiri, în care deseori nu prea cred nici cei ce le formulează, nu trebuie să fie socotite ca literă de Evanghelie.

A doua observaţie de făcut. Lupta pentru inscăunarea românilor în drepturile lor depăşeşte şi sparge cadrele înguste ale programelor pe cari şi le-au făurit partidele politice.

Această luptă este o adevărată cruciadă a românismului. Toţi câţi nu se înrolează în rândurile luptătorilor sunt înlăturaţi, iar cuvântul lor nu e ţinut în seamă.

La fel se va întâmpla şi cu partidele politice, cari nu-şi vor însuşi în mod serios şi sincer programul mişcării naţionale şi nu vor căuta să-l înfăptuiască.

Soarta unor asemenea partide este definitiv pecetluită.

Cât despre „cozile de topor", despre ele este mai bine să nu vorbim. Putem doar pomeni în treacăt că niciodată „bârfitorii" n'au izbutit să zădărnicească avântul unui popor care luptă pentru dreptul la existenţă.

N. BATZARIA

FILME

— Ai câştigat la loterie?

— Nu. D-ta?

— Eu mi-am scos banii.

Cineva intervine:

— Eu am câştigat 12000 lei.

— Bravo!

— Şi când te gândeşti că nici n'am plătit biletul.

— Ţi l-o fi dat o persoană cu inimă bună.

— Nu. N'am avut de loc.

— Glumeşti. Cunosc vorba veche: dacă ai noroc, câştigi şi fără bilet. Dar cine poate să creadă aşa ceva?

— Şi cu toate acestea, vorbesc serios. Şi să-ţi explic cum am câştigat. Am pus de-o parte mai multă vreme costul biletului. Şi am ajuns la 12.000 lei.

— Sistemul acesta l-a aplicat şi soacră-mea.

— Atunci de ce te surprinde cazul meu?

— Fiindcă acolo nu era vorba de loterie. Fuma mult şi tuşia şi mai mult. Până când doctorii au convins-o că dă ortul popii dacă nu se lasă de tutun. Atunci, a făcut jurământ, că-i ascultă. Şi l-a respectat riguros. Din acelaş moment însă a pus de-o parte banii ce cheltuia altă-dată cu ţigările. Şi astfel averea sa a sporit până acum cu vreo 80.000 lei şi creşte în fiecare zi.

— Ce ideee şi ce hotărâre!... Văd însă că nu prea eşti încântat de ele!

— Da şi nu. Căci odată cu prelungirea averei se prelungeşte şi viaţa...

DON JOSE